

TEMA BROJA - ČITANJE

STRIP

NOVO PRIJATELJSTVO

BOKA JE ZOVEM RITA I ŽELIM LJUBIMCA

DOŠLA SAM MAMIU SOBU, I REKLA:

POSLJE VEČERE MAMA JE REKLATI DA ŽELIM LJUBIMCA

NAKON ČTO JE TATA OTIŠAO NA POSAO RERALE

MAMA I KĆER PAPGLE DAVNU KOJEG ĆE LJUBIMCA UZETI.

DJEVOJKA JE BILA SRETNNA ŠTO JE POBILA LJUBIMCA

KRAJ

ILUSTRILARA: LUNA JOVIĆ

S A D R Ž A J

OBAVIEST!
Sve što mislite o Grabriću (pohvale, kritike, prijedlozi), teme i članke, molimo šaljite na e-mail: grabric@net.hr
Uredništvo

IMPRESUM

GRABRIĆ

List učenika OŠ GRABRIK,
br. 18 - godina XII., veljača 2013.

Kontakt:

47000 KARLOVAC, Bartula Kašića 15
Tel./fax: 047/422-962

E-mail: os-karlovac-005@skole.t-com.hr

Za izdavača:
Željka Škot, ravnateljica

Glavni urednik:

Filip Mrežar, 8.d

Koordinator:

Vesna Mance

Uredništvo:

Marina Nakić, 8.d., Filip Mrežar, 8.d., Miran Ratković, 8.a, Maja Radočaj, 8.a, Matej Testen, 8.a, Borna Žaja, 6.d.

Urednici - suradnici:

Jasmina Starešinić, Zlata Lukšić,
Bogdana Conjar, Božica Krpes - Pregun

Koordinator graf. oblikovanja:
Zdravka Mrežar

Grafičko oblikovanje i tisk:
Tiskara Pečarić&Radočaj, Karlovac

Naklada: 300 primjeraka

Veljača 2013.

Na naslovnicu fotografije sa znanstveno - umjetničke subote

Čitanje i pisanje ČITATI MOŽE SVATKO...

Sir Arthur Phelps je napisao:

*"Čitanje je ponekad
maštovito sredstvo da bismo
izbjegli razmišljanje."*

Čitati može svatko, ali samo neke osobe uistinu razumiju što pročitaju. Čitanje je napuštanje stvarnosti i prelazak u svijet likova i radnje za koju bi svi poželjeli da je stvarna. Tanka je granica između jave i svijeta mašte, iako čitanjem tu granicu gotovo nesvjesno neprestano prelazimo. U idiličnom svijetu čitanja na neko vrijeme možemo odmoriti svoj duh, zaboraviti na probleme i nedaće koje nas če-

kaju u realnosti. Za čitanje nije potrebno razmišljanje, pušta-mo misli da odlutaju. Umijeće čitanja jedna je od osnovnih i najvrednijih čovjekovih sposobnosti. Ono je misaona aktivnost komunikacije između čitatelja i pisanog teksta. Umijeće čitanja ulazi se u svijet pisanih znanja koja postaju svakome dostupna, jasna i upotrebljiva. Nije važno o kakvom se djelu radi, važno je čitanje kao takvo. Njime obogaćujemo svoj rječnik, otvaramo um novim spoznajama i pojmovima, postajemo misaono jači. Spremnošću i željom za čitanjem produbljujemo vlastite vidike, upoznajemo se s ljudskom prirodom, poviješću, kulturom, običajima, filozofijom, sa svim onim što nas okružuje i što nam je potrebno za umijeće zdravoga i svestranog življenja. Ne tjeraju nas odrasli bez ikakvog razloga da uzmemo knjigu u ruke, ima tu nečeg više. Smisao samog čitanja ne svodi se na prelazak očima preko otisnutih

slova, već na to da najprije vizualno prihvativimo tekst, a zatim ga emocionalno proživimo. Zato kada se govori o čitanju ne misli se uvijek na lijepu književnost koja pruža zanimljivu i uzbudljivu priču koja nas odvodi na neko drugo mjesto zbivanja, u nečije tuđe životne priče i doživljaje koje nas opet ostavljuju bez daha i doslovce vode u neki drugi svijet. Stoga je vrlo zanimljiva Goetheova misao o čitateljima: "Postoje tri vrste čitatelja: prva, koja uživa ne prosuđujući, treća, koja prosuđuje ne uživajući i ona srednja, koja prosuđuje uživajući i uživa prosuđujući; to je ona vrsta koja iznova stvara umjetničko djelo.

Nepoznat autor je rekao: – Pisanje je saznanje da kada te svijet odgurne još uvijek postoji u nekom prašnjavom kutku komad papira koji će učiniti da se osjećaš bolje nego svi ljudi ovoga svijeta. - Sportaši treniraju prije natjecanja, glazbenici vježbaju prije koncerta, glumci imaju probe prije predstave - i za dobru priču potrebna je vježba pisanja. Što više pišemo, to će se više razvijati naš osobit stil pisanja. S vremenom se način pisanja mijenja, postaje sve bolji. Pisanje je mogućnost da život kakav želimo prenesemo na papir, postanemo netko drugi, utonemo u svoj mali svijet savršenstva. Njime možemo postati ono što smo oduvijek željeli, a nikad nismo mogli biti. Pisanje odražava nas, našu osobnost. Ono je oslobođanje najdubljih želja, u čemu samo neki prepoznaju užitak.

Ivana Vrkić i Karla Bajić, 8.d

ZAŠTO ČITAMO?

Pitanje je to koje muči mnoge učenike. Lektira, lektirni popisi, čitanje knjiga... Nisu li sve to smislili samo da nam ukradu dragocjeno vrijeme! Na postavljeno pitanje pokušali su odgovoriti učenici 5.c razreda.

ZAŠTO ČITAMO?

- čitajući obogaćujemo svoj rječnik
- korisno provodimo vrijeme
- jer su knjige poučne
- jer čitajući saznajemo puno informacija
- jer tako učimo bolje i ljepše čitati
- jer čitajući knjigu prolazimo kroz brojne pustolovine
- čitamo da nas knjiga potakne na još čitanja
- jer nas knjiga potiče na razmišljanje
- jer život bez knjige ne bi bio tako zanimljiv
- čitamo da upoznamo nove likove

IVA, STELLA, NEVEN, IVAN

ZAŠTO ČITAMO?

- čitamo da bismo što više naučili
- čitamo da bismo obogatili svoj rječnik
- čitamo da bismo upoznali bogatstvo hrvatskoga jezika
- čitamo da bismo obogatili svoju maštu
- čitamo jer bi bez knjiga bilo puno briga
- čitamo jer su knjige poučne
- čitamo da bismo popravili svoje izražavanje
- čitamo da bismo upoznali nove pisce
- čitamo da bismo uživali u posebnosti nekog djela
- čitamo da imamo što raditi u slobodno vrijeme

SARA MARIJA, LUCIJA, CHIARA,
DOMINIK, MATIJA

Svi znamo da su mnoga književna djela ekranizirana te su tako nastali brojni filmovi koje uvijek rado gledamo. Sjetite se samo Vlaka u snijegu, Družbe Pere Kvržice, Duha u močvari, Koka i duhova... Pitali smo učenike 5.c razreda vole li više čitati knjigu ili gledati film koji je snimljen prema književnom djelu.

Knjigoljupcima je knjiga draža iz sljedećih razloga:

- u knjizi je uvijek više događaja nego u filmu
- dok čitam knjigu, vrijeme zabave traje duže
- čitajući sam/a stvaram svoj svijet
- lakše izvučem pouku kada pročitam knjigu
- knjige me više opuštaju nego gledanje u TV ekran
- knjigu mogu čitati uvijek i svugdje
- knjiga je najjeftiniji način da se dobro zabavim

ZAŠTO ČITAMO?

- čitamo da bismo se zabavili
- čitamo da bismo nešto novo i korisno naučili
- čitamo da upoznamo književnost
- čitamo kako bismo naučili neke izreke
- čitamo kako bismo se mogli bolje sporazumjeti s drugim ljudima
- čitamo kako bismo saznali nešto o prošlosti
- čitamo da bismo točnije pisali ije/je i č/c
- čitamo knjige da nas nasmiju

PETRA, DORA, ANDRE, KARLO

Često ćeš uvidjeti da je knjiga bolji prijatelj od čovjeka.

(Luigi Settembrini)

ZAŠTO ČITAMO?

- čitamo da budemo pametni
- čitamo da bolje naučimo pravopis
- čitamo da upoznamo riječi s kojima se nismo susreli
- čitamo da dobijemo ideje za pisanje sastavaka i priča
- čitamo da bismo razumjeli zahtjevna pitanja
- čitamo da nam ne bude do sadno
- čitamo da odmorimo mozak
- čitamo da bismo dobili dobru ocjenu
- čitamo da naučimo pisati riječi koje još ne znamo
- čitamo zbog znatiželje
- čitamo zato što su knjige zanimljive

DOROTEA, LUKRECIJA,
PETAR, ADRIANO

U svijetu slikovnica

SLOVO DO SLOVA ISPRIČANA PRIČA

Porazgovarali smo s trima djevojčicama koje vole lutati prostranstvima mašte.

One su naoko sasvim obične djevojčice. Drage, vesele, nasmijane, ali ipak drugačije one su već nagrađene za svoj spisateljski i ilustratorski rad. Naime, riječ je o Anji Potkrajac, Noi Barić te Hani Slavnić koje su izradile svoje prve slikovnice. Same su osmislice tekst, ispričale priču i to oslikale svo-

jom rukom. Sve tri sudjelovale su na natječaju Moja prva knjiga.

Anja Potkrajac, učenica je 4.c razreda naše škole. Osmislila je slikovnicu pod nazivom Moji (ne)obični kućni ljubimci. Voli životinje, a posebno ribice o kojima je isplela neobičnu bajku. Čitajući zna pobjeći u neobičan svijet mašte u kojem je sve moguće pa i to da ribice pričaju i žele ljestvi i bolji život. Kako je

ma. Glavni izbavitelj je slonici Kiko. Slikovnicom nam poručuje da životinje treba voljeti, brinuti se o njima, pomagati im, one trebaju nas kao i mi njih. Trenutno razmišlja o novoj slikovnici pod nazivom Bonton za odrasle. U njoj želi progovoriti o odraslima i njihovom pristupu djeci jer svako dijete zaslužuje ljubav, nježnost i pažnju, a odrasli su ponekad tako nervozni.

Hana Slavnić, učenica je 2.d razreda. Aktivna je sportašica, polazi likovnu radionicu, voli čitati. Svoje spisateljske i kreativne kvalitete pokazala je slikovnicom Avanture malog Flekice. Flekica je zeko koji se izgubio u šumi. Želio je posjetiti svog prijatelja, no ubrzo je upoznao nove prijatelje koji mu pomažu. Poručuje nam da je prijateljstvo važno. Bez prijatelja smo izgubljeni i osamljeni. Razmišlja o novoj slikovnici pod nazivom Anina mračna avantura. Vjerujem da ćemo uživati u njezinim spisateljskim i slikovnim izričajima.

Preostaje nam jedino da potražimo njihove slikovnice i na trenutak uronimo u izmaštano prostranstvo snova.

Barbara Trbušić i Romano Matasić, 6.d

rekla trenutno, je zaokupljena učenjem i pripremama za školu, no vjeruje da će uskoro izmaštati neku novu slikovnicu.

Noa Barić, učenica 2.c razreda voli čitati, pisati, oslikavati, a uzor u pisanju joj je Sanja Pilić. Izradila je slikovnicu pod nazivom Bijeg iz cirkusa. Životinje se odlučuju na bijeg jer nisu dobro postupali s nji-

Knjige su naše najtiše i najvjernije prijateljice, najlakše je doći do njih, daju najmudrije savjete i najstrpljivije su učiteljice.

(Charles W. Eliot)

Čitamo mi, u obitelji svi

U organizaciji Hrvatske mreže školskih knjižničara krajem 2011. godine pokrenut je projekt „Čitamo mi, u obitelji svi“. U projekt se uključilo 165 škola iz cijele Hrvatske, a među njima i naša škola. Projekt je finansijski podržao Grad Karlovac.

U projekt su se uključili učenici 3.a razreda (sadašnji 4.a) i učiteljica Maju Cindrić, a s realizacijom smo započeli u drugom polugodištu školske godine 2011./2012.

Ovim se projektom žele potaknuti čitateljske navike učenika i unaprijediti njihove čitateljske sposobnosti. Također se želi ukazati na važnost čitanja kao temelja dalnjeg obrazovanja, na važnost razvijanja ljubavi i poštovanja prema knjizi i čitanju kao kvalitetnom i zabavnom provođenju slobodnog vremena, ali i povećati interes za knjige koje nisu na popisu lektire.

Vrlo je važan cilj, koji se želi postići, ukazati roditeljima koliko je važna njihova uloga u svladavanju tehnike čitanja i stvaranju užitka u čitanju kod njihove djece. Prema nekim istraživanjima najbolji su čitači učenici iz obitelji u kojima se mnogo čita i u kojima knjige predstavljaju vrijednost.

Projekt je zamišljen tako da se pripremi ruksak s 8 zanimljivih knjiga iz različitih područja. Neke od tih knjiga namijenjene su djeci, neke samo roditeljima, a neke za zajedničko čitanje i druženje cijele obitelji. Izborom različitih knjiga želi se učenicima i roditeljima skrenuti pozornost da se u školskoj knjižnici

nalaze i druge knjige osim lektire.

Svakog petka odabire se jedan učenik koji nosi ruksak kući. Ruksak gostuje u obitelji pet dana. Namjera projekta nije da se u tih pet dana moraju pročitati sve knjige iz ruksaka, već da se svaki dan odvoji 15 minuta ili pola sata za čitanje ili razgledavanje knjiga iz ruksaka. Važno je da svi članovi obitelji u tih pet dana pročitaju barem jedan odlomak, poglavje ili pjesmu i da međusobno razgovaraju o pročitanom. Važno je da roditelji i ostali članovi obitelji pokažu svojoj djeci da je čitanje užitak te da i oni sami uživaju u čitanju.

Svoje dojmove i zanimljivosti te lijepo doživljaje zajedničkog čitanja zapisuju u priloženu bilježnicu dojmova.

Peti dan, u srijedu, dijete vraća ruksak u školu i nekoliko minuta prezentira svom razredu, učiteljici i knjižničarki svoje dojmove i doživljaje. Nakon toga bira se sljedeći učenik koji će odnijeti ruksak kući. Tako ruksak ide iz obitelji u obitelj sve do kraja projekta.

Pošto je 3.a broj 26 učenika i svi oni nisu uspjeli sudjelovati do službenog završetka projek-

ta, koji je bio 31. svibnja 2012., dogovorili smo se da ćemo projekt nastaviti i sljedeće školske godine tj. u 4. razredu.

Reakcije, dojmovi i komentari učenika i članova njihovih obitelji bili su jako pozitivni. Svima je projekt bio zanimljiv i ugodno su se osjećali tijekom boravka ruksaka u njihovom domu.

Sve to bilo nam je poticaj da se i ove školske godine uključimo u ovaj projekt s nekim novim trećim razredom. Tako da će već prvi tjedan drugog polugodišta jedan učenik sadašnjeg 3. b razreda odnijeti ruksak kući i nadamo se da će on i njegova obitelj uživati u druženju s knjigama.

Jovita

UČENICI PREPORUČUJU...

PREPORUKA 1:

R. L. Stine, Tajna soba

Priča je to o djevojci Lei Carson koja se upravo preselila u jednu staru kuću u Ulici straha zato što njezini roditelji vole uređivati stare kuće. Bila bi to sasvim obična kuća da nije sobe na tavanu, točno iznad Leine, koja je zapečaće-

na godinama jer se u njoj, prema pričama iz Ulice straha, dogodilo ubojstvo. Lea bi poslušala svoje roditelje i ne bi ulazila u tu sobu da nije zvukova koje čuje svaku večer prije spavanja. Znatiželja joj nije

dala mira pa je ušla u sobu i zbog toga požalila. Ono što će joj se dogoditi strašnije je od svega što je mogla zamisliti....

Laura Repulec, 7.c

PREPORUKA 2:

Robert Naprta, Luna

Luna je šesnaestogodišnja djevojka koja proživljava jako teško djetinjstvo. Ostavši bez roditelja, ona se pokušava prilagoditi tetinoj obitelji u koju nema povjerenja. Tamo otkriva mračne tajne zbog kojih bi mogla platiti svojim životom. Luna se u ovom fantastičnom romanu sukobljava i s vukodlacima, vješticama, vampirima i ostalim neviđenim stvorenjima. Mogli bismo reći da ovaj roman, pun adrenalina, ljubavi i napetosti, govori o sukobljavanju Svjetla i Tame...

Mihail Javorović, 7.d

PREPORUKA 3:

Branka Primorac, Maturalac

Mario je dječak koji ide u 8. razred jedne zagrebačke osnovne škole. Njegova razrednica Veronika Martić (zvana Perla) nastavnica je geografije i stoga je ukočena i dosadna. Radnja romana započinje dan prije odlaska na maturalac u Dubrovnik. Hrvoje cijelo vrijeme zove Marija i ispituje gluposti. Krenuvši na maturalac, učenici su cijelim putem pjevali i zabavljali se. S njima je išao i nastavnik tjelesnog Zvonko Statić. U njega je zaljubljena Ana koju obožavaju svi dječaci u razredu. U hotelu su ih smjestili u neke stare i oronule sobe, ali učenici su taj problem riješili operacijom „Zub“. U romanu vas još čekaju mnoge druge operacije, ljubavne, ali i prijeteće poruke. Kako je maturalac završio, saznat ćete ako pročitate ovaj roman pun vedrine i humora....

Ivona Jurilj, 7.c

PREPORUKA 4:

Sanja Pilić, Ideš mi na živce

Maja i Tin, brat i sestra, djeca su Simone i Zorana, brižnih roditelja koji su pred rastavom. Svima se čini da je roditeljska ljubav gotova, da joj nema pomoći, makar je svima bilo bolje kad su Simona i Zoran bili zajedno. Tin očajnički pokušava oživjeti ljubav svojih roditelja, a hoće li uspjeti u tome i kako, saznajte sami. Uz to saznat ćete što o svemu misle ostali likovi: baka Linda, pas Njofra, tatina nova cura...

Marta Knežević, 7.d

PREPORUKA 5:

Maureen Johnson, Trinaest malih plavih omotnica

Sedamnaestogodišnjoj Ginny život se preokrenuo naglavce. Naime, nedavno je saznala da je njezina obožavana teta Peg, luckasta umjetnica, koja je u skladu s tim znala i nestati na nekoliko mjeseci, preminula. No Ginny još ne zna da će joj upravo pokojna teta na ljetu priuštiti najveću pustolovinu u životu. Naime, teta je bila vrlo pametna i živahna žena koja je prije svoje smrti uredila da njezina nećakinja u paketu primi trinaest malih plavih omotnica. Pravila su da Ginny smije otvoriti sljedeću omotnicu tek kad izvrši zadatak iz prethodne. U prvoj omotnici nalazi se tisuću dolara i uputa o kupnji avionske karte. U drugoj se nalazi adresa stana u Londonu, a treća omotnica nalaže Ginny da pronađe siromašnog umjetnika i pomogne mu. Kad pronađe svog umjetnika, Ginny će morati izvršavati zadatke iz drugih omotnica te se prepustiti pustolovinama u koje ju oni uvođe...

Ana Katić, 7.d

PREPORUKA 6:

Igor Lepšin, Vražje oko

Još jedan roman o maturalcu... Prije svega napomenut ću da je ovo istinita priča. Razrednik Špija sa svojim razredom putuje na maturalac. Kada stižu na jedno od odredišta uz jadransku obalu, ugledaju brdo pod imenom Dlakovo brdo i špilju Vražje oko. Učitelj djeci zabranii da se penju na to brdo jer se s njega nitko nije vratio živ. Nekoliko učenika ipak ne poštuje zabranu... Samo jedan od njih uspijeva pobjeći na vrijeme. Međutim, on se kasnije vraća, ali mora žrtvovati sebe da bi spasio svoje prijatelje. Što je bilo s dječakom i kako je pustolovina završila, saznat ćete samo ako pročitate ovu uzbudljivu knjigu.

Antonija Vranić, 7.d

E-čitači i e-knjige - revolucija u čitanju

Zbog užurbanog načina života u svijetu ljudi imaju sve manje vremena za čitanje. E-čitači i e-knjige su brzi odgovor na taj problem. E-čitač je zapravo mobilni elektronički uređaj koji je dizajniran prvenstveno za potrebe čitanja digitalnih e-knjiga i časopisa. Jeftiniji su od tableta i računala, ali oni nude puno manje. Napravljeni za samo jednu svrhu, a to je čitanje knjiga karakteristike tableta ili računala.

Zbog razumnih cijena e-čitača i niskih cijena e-knjiga te zbog laganog prenošenja, jednostavnog dolaženja do knjiga i mogućnosti spremanja svih knjiga na samo jednom uređaju kako su se svidjeli svim kupcima i postali traženi.

Pri kupnji e-čitača treba paziti na nekoliko stvari: dizajn (odaberite ono što vam je ugodnije u ruci); sadržaj (nisu svi e-čitači isti - razlikuju se u podržavanju formata što više formata e-čitač podržava to je bolji); baterija (ovo je jedna od najvažnijih stvari, iako najčešće e-čitači imaju dosta dobru bateriju jer je tekst crno-bijeli. Pazite na ovaj čimbenik jer nitko ne voli da mu e-čitač „umre“ prije završnog dijela napete knjige).

Memorija ovih uređaja tako je velika da može sadržavati nekoliko stotina knjiga. E-čitači su jedini način nošenja stotina knjiga u ruci, a da teže manje od kilograma. Omogućuju čuvanju mjesta u domu, pisanje zabilješki te čak može čuvati vaše najdraže citate ili dijelove knjige koje odredite. Posebno su dizajnirani kako bi bili što lakši za prijenos te omogućili što ugodnije čitanje.

Postoji mnogo e-čitača, a najzastupljenija na tržištu je tvrtka Amazon sa svojim Kindle modelima, npr. Amazon Kindle Paperwhite,

Amazon Kindle Touch, Amazon Kindle DX. E-knjige su knjige u digitalnom formatu koji se čita na e-čitačima, ali se može čitati i na računalu, tabletu i mobitelu. Kupnja e-knjige je vrlo jednostavna, cijene su niske, a postoji i gomila besplatnih knjiga za što je potreban samo bežični Internet.

Na internetu mogu bili besplatne ili uz simboličnu cijenu prema tiskanim izdanjima. Najpoznatiji strani servis za e-knjige je Amazon.com, a CARNet je najbolja školska e-knjžnica i ima sadržane i e-lektire na stranici www.edu.hr.

CARNet uvodi školske lektire na Internet te nam omogućuje „daljnje“ ne odlaženje u gradsku knjižnicu.

Ako kupujemo knjige, e-čitači su možda bolje rješenje, no članarina knjižnice još uvijek je najprihvatljivija.

Postoje i neke loše stvari u vezi e-čitača. Nakladne grupe koje izdaju knjige gube svoj posao, što znači da će ljudi izgubiti posao, a pisci zbog nižih cijena knjiga zarađuju sve manje.

No ipak, e-čitači su pozitivan trend koji je prigližio knjige ljudima. Nastavljaju se razvijati te se na osnovu zadaću čitanja knjiga dodaju dodatne funkcije koje nam omogućuju ugodnije i jednostavnije čitanje.

Popisi najčitanijih knjiga mijenjaju se iz dana u dan a mjere se po kupnji ili downloadu knjiga.

Iz dana u dan postaju sve popularniji iako će stariji vjerojatno ostati vjerni klasičnim knjigama. E-čitači su samo još jedan dokaz da tehnologija polako ulazi u sve grane modernog života.

Filip Mrežar, 8.d

Interview

Recite nam nešto o sebi

Zovem se JOVITA LEGAT-PAPRAŠAROVSKI, imam 42 godine, udana sam i imam osmogodišnjeg sina. Po struci sam diplomirani bibliotekar i rusist. U ovoj knjižnici radim već 15 godina.

Što Vas je odredilo u pronalaženju zanimanja? Jeste li oduvijek željeli biti knjižničarka?

Još sam u osnovnoj školi bila čest gost u školskoj knjižnici. Išla sam u OŠ "Herta Turza" (danas OŠ Banija), koja je imala lijepu

Možete li nam nešto reći o našoj knjižnici. Koliko broji knjiga? Kako je to družiti se s knjigama i djecom?

Naša knjižnica je jedna od mlađih školskih knjižnica u Karlovcu. Smje-

štena je lijepom i funkcionalnom prostoru, dobro je opremljena. Knjižnica danas broji oko 10 000 knjiga, što je za naše prilike dosta dobro. Volim se družiti s knjigama i s djecom. Volim gledati kako oni najmlađi otkrivaju radost čitanja, a posebno me veseli kada vidim da sam nekoga zainteresirala za čitanje nečeg drugog osim lektire.

Primjetili smo da ste organizirali niz književnih susreta. Prisjećate li se nekih zanimljivih?

U ovih 15 godina bilo je dosta književnih susreta u našoj knjižnici. Jedan od meni najdražih književnika, koji su gostovali u našoj knjižnici, je Mladen Kušec. On je pisac, čije sam knjige "gutala" kao dijete i čiju sam se radio emisiju "Tonkica Palonkica frr" slušala gotovo svako jutro prije škole. Bio je dvaput gost u našoj školi i svaki put me oduševio svojom duhovitošću i vedrinom.

Jeste li doživjeli kakvu neobičnu zgodu u tom susretu književnika, djece i knjiga? Kako djeca reagiraju?

Ne mogu se baš sad sjetiti neke neobične zgodbe s književnog susreta.

Sigurno ih je bilo. Ponekad je djeci čudno kad im kažem da u školu dolazi književnik, koji je napisao nešto što oni čitaju za lektiru. Misle da su knjige, koje su obvezna lektira, napisali ljudi koji su davno živjeli.

Po Vašem mišljenju vole li naši učenici čitati? Kako se ponašaju pri odabiru lektire?

Većina naših učenika čita, nažalost, samo ono što mora za lektiru. Najčešće pitanje koje čujem od učenika kad posuđuju lektiru je: Koliko knjiga ima stranica? ili Koja knjiga ima najmanje stranica? To im je jako bitno.

Ali, uvjek ima učenika koji čitaju i ono što je izvan lektire i koji uživaju u knjigama.

Volite li Vi čitati? Što trenutno čitate? Što biste učenicima, budućim generacijama ili svojim kolegama preporučili da svakako pročitaju?

Ja strašno volim čitati. Meni je nezamislivo da prođe dan, a da ništa nišam pročitala. Makar nekoliko stranica. Najviše volim čitati navečer, prije spavanja. Trenutno čitam knjigu "Gonič zmajeva" Khaleda Hosseinija. To je već druga knjiga istog autora koja me oduševila. Knjiga, koju bih svakom preporučila da pročita, je "Mali princ". Mislim da nju treba pročitati nekoliko puta tijekom života, jer je čovjek u različitim životnim razdobljima različito doživljava..

Po Vama u čemu je ljepota čitanja?

Meni je ljepota čitanja u razvijanju maštete te u kvalitetnom i zabavnom provođenju slobodnog vremena.

Jovita

i dobro opremljenu knjižnicu. Sviđala mi se atmosfera u knjižnici, miris knjiga lijepo poslaganih na policama.

U srednju školu išla sam u gimnaziju-kulturološki smjer (danas je to opća gimnazija). Imali sam predmete iz bibliotekarstva, gdje smo učili o povijesti i vrsti knjižnica, ali i o stručnim poslovima kao što su katalogizacija, klasifikacija i inventarizacija. Meni se to jako dopalo, a posebno mi se sviđala praksa koju smo obavljali u Gradskoj knjižnici ili u nekoj školskoj knjižnici. Voljela sam sve poslove u knjižnici, a posebno rad s korisnicima. Tako da, kad sam saznala da na Filozofskom fakultetu postoji studij bibliotekarstva, odluka nije bila teška

UČENICI 7.D RAZREDA UPOZNALI DRAGOJLU JARNEVIĆ

Učenici 7.d razreda sa svojom razrednicom Darijom Begedin posjetili su početkom studenoga Gradsku knjižnicu Ivana Gorana Kovačića. Sudjelovali su u kvizu pod nazivom *Život i djelo Karlovčanke Dragoje Jarnević*. Saznali su mnogo o životu, radu i osobnosti poznate odgajateljice, ali i neke zanimljivosti.

Dragoja Jarnević bila je jedna od najistaknutijih žena 19. stoljeća. Radila je kao učiteljica, pedagoški savjetnik i odgajateljica, a promicala je planinarstvo i zalagala se za prava žena.

Poznata su njezina djela *Domorene pripoviesti*, *Pepehari*, *Sirote*, *Dnevnik*...

Zanimljiva je pojedinost da je Dragoja bolovala od disleksije (po-remećaja u vizualnom doživljaju teksta i pisanju) i da se zbog toga potpisivala kao *Dragoila J.....ćeva*, *Ilirkinja iz Karlovca*, *Il. iz K.*, *Dragoila J.*, *Drag. Jarnj. te Drag. Jarnevićeva*. Iako je bila slavljenja kao heroina, preminula je u siromašnom i oskudnom okružju.

Učenici su se u knjižnici dobro zabavili i uspješno riješili postavljene zadatke te se složili da je Dragoja ostavila velik trag u životu Karlovca 19. stoljeća. Treba spomenuti i njene planinarske poduhvate. Naime, u spomen na njen uspon strmom stijenom Okića, obnovljena je planinarska staza kojom se bosonoga penjala. Povodom

200. godišnjice Dragojlina rođenja (rođena je 4. siječnja 1812. godine) izdana je poštanska marka, omotnica i prigodni žig s njezinim likom.

Učenici su iz knjižnice izašli ponosni da znaju više od većine Karlovčana o čudesnoj ženi i ilirki Dragojli Jarnević.

Franka Amančić, 7.d

Povjesni kutak ■ Tragom ilirskih čitaonica

Ilirizam u Karlovcu

Vratimo li se u karlovačku povijest dvjesto godina unatrag, vidjet ćemo da je Karlovac imao važnu ulogu u širenju hrvatskog jezika. Položaj grada Karlovca početkom 19. st. na križištu prometnica Karoline, Jozefine i Lujzijane te na slivu četiriju rijeka - Kupe, Korane, Mrežnice i Dobre – utjecao je na sveukupni gospodarski i kulturni razvoj grada. Više od polovice karlovačkog stanovništva sastojalo se od obrtnika i trgovaca uz sasvim neznatan broj plemića. Zahvaljujući takvoj socijalno - ekonomskoj bazi, razvio se u najnapredniji grad Hrvatske što ga je učinilo jednim od najvažnijih čimbenika hrvatskog nacionalnog i političkog života 19. stoljeća. Tako je u Karlovcu počeo tinjati plamen hrvatskog preporodnog pokreta zvanog ilirizam, koji se razbuktao silovito poput najjačeg karlovačkog požara.

Teško je pobrojati sve one koji su politički, materijalno, stvaralački i moralno u tome sudjelovali. Za razvoj ilirskog pokreta važan je Karlovčanin Maksimilijan Vrhovac. Kao zagrebački biskup posebno se zalagao na prikupljanju nacionalnog duhovnog blaga i širenju knjige u hrvatskom narodu. U Karlovcu u franjevačkoj gimnaziji školovao se Ljudevit Gaj, kasnije predvodnik ilirskog preporoda. U gradu su tiskani najvažniji spisi koji su utirali put ilirizmu, primjerice "Almanah ilirski" Jurja Šporera i „Disertacija ili razgovor“ Janka Draškovića, te nastala vrijedna književna djela, poput „Domorodne poviesti“ Dragoje Jarnević i epa "Smrt Smail-age Čengića" Ivana Mažuranića. Dana 1. ožujka 1838. u Karlovcu je otvorena i jedna od prvih javnih čitaonica u Hrvatskoj pod imenom „Ilirsko čitanje društvo“ čime je postavljen temelj današnjoj gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić".

Posebno se ove godine sjećamo Dragoje Jarnević, hrvatske književnice, učiteljice, planinarke i istaknute sudionice hrvatskog narodnog preporoda, koja je prije 200 godina rođena u Karlovcu. Nakon školovanja u rodnom gradu radila je kao odgojiteljica u plemićkim dvorovima u Grazu, Trstu i Veneciji. Nakon povratka u Karlovac 1840. godine pristupila je ilirskom, odnosno hrvatskom preporodnom pokretu i počela pisati i objavljivati pjesme i pripovjetke. Iz Dragojlina književna opusa najvrijednija ostavština je njezin „Dnevnik“, iznimno opsežno djelo koje je pisala s prekidima od 1833. do 1874., a čitatelju pruža zanimljivo svjedočanstvo o brojnim događajima i poznatim ljudima Hrvatske 19. stoljeća. S razlogom ju smatramo najznačajnijom karlovačkom književnicom i pjesnikinjom toga doba.

Priredio: Vedran Šenk, prof.

Dani za pamćenje

Maturalno putovanje učenika 8. a, b, c i d razreda u južnu Dalmaciju od 15. do 19. rujna 2012.

Postoji putovanje kojemu se svi veselimo još od 5. razreda, putovanje na kojemu posjetimo mnoga lijepa mjesta naše domovine, i to većina nas po prvi put. Dugo očekivani dan napokon se približavao i gotovo sam mogla namirisati more i čuti glaznu glazbu popraćenu povicima mojih prijatelja.

Nestrpljivo smo čekali ispred škole autobuse kojima bismo trebali krenuti i s nevjericom u prolještanje vremena gledali u kišno nebo. Bilo je hladno za ovo doba godine, ali nam vrijeme nije uspjelo pokvariti raspoloženje i smanjiti uzbuđenje kojim smo bili preplavljeni.

Krenuli smo. U početku smo bili suzdržani, pomalo pospani, ali se atmosfera u autobusu zagrjavala i uz razne pjesme, koje je puštao naš najbolji vodič, vrijeme je brzo prolazilo.

Stigli smo na prvo odredište – Split. Odmah smo posjetili Dioklecijanovu palaču koja je sagrađena u 3. i 4. stoljeću i jedini je primjerak tako očuvane rimske palače. Naš splitski vodič informira nas da palača ima četiri ulaza: tri s kopnene i jedan s morske strane. Istočni i zapadni ulaz nazvani su Srebrna i Željezna vrata. Ulaz s morske strane nazvan je Mjedena vrata dok je glavni, sjeverni ulaz – Zlatna vrata pored kojih je i poznati kip Grgura Ninskog, prepoznatljivi simbol grada Splita. Grgur Ninski bio je jedan od najznačajnijih ninskih biskupa i zalagao se za bogoslužje na hrvatskom jeziku i za upotrebu glagoljice kao pisma. Postoje tri kipa Grgura Ninskog (u Varaždinu, Ninu i Splitu) i sva tri je izradio Ivan Meštrović.

U Splitu je, naime, običaj da se zaželi želja držeći se za Grgurov nožni palac. Za razliku od raznih fontana koje za sreću traže novčić, Grgur želje ispunjava besplatno pa sam tako i ja zaželjela jednu želju, ali vam je ne mogu reći.

U slobodno vrijeme prošetali smo splitskom rivom, centrom kulturnih i društvenih zbivanja, koja me oduševila bjelinom svog kamena, šuštavim palama i valovitim morem što zajedno čini prelijepu simbiozu prirode i ljudskog rada.

Popodne smo otišli u Makarsku gdje smo vidjeli Malakološki muzej s velikim brojem eksponata. Zbirka školjaka je izvanredna, a posebno su lijepe one iz Indije i Kine.

A onda, konačno odredište – Gradac, malen, ali lijep gradić.

Nakon smještaja u sobe našeg hotela, večer smo proveli trčeći njegovim hodnicima, a zatim malo prošetali po mjestu. Umorni od dugotrajnog puta brzo smo zaspali iščekujući sutrašnji dan i put u Dubrovnik. Dubrovnik nas je odmah osvojio svojom ljepotom. Kroz Vrata od Pila ušli smo u grad i prošetali njegovom najpoznatijom ulicom – Stradunom. To je omiljeno šetalište Dubrovčana, ali i brojnih turista. Uz

pratnju vodiča obišli smo Onofrijevu česmu, crkvu sv. Vlaha, ujedno i zaštitnika Dubrovnika, Franjevački samostan, a potom se uputili do Dubrovačkih zidina koje su građene od 13. do 17. stoljeća za potrebe obrane grada. Duge su 1940 metara i s četiri strane svijeta zaštićene kulama. Pogled s njih razglednica je koju će zauvijek nositi u sjećanju.

Nakon odličnog ručka osvježenje smo potražili u Cavatu. More je bilo iznenadjuće toplo. Kupanac je trajao kratkih, ali slatkih tridesetak minuta.

Bilo je vrijeme za povratak u Gradac. Nakon večere odlično smo se zabavljali. To je bila noć za pamćenje.

Treći dan – bliži se kraj našeg putovanja iako to nitko od nas ne želi. Ukrčali smo se na brod i krenuli prema Korčuli.

Prema legendi, ali i nekim srednjovjekovnim pisanim podatcima, otok Korčula je rodno mjesto najpoznatijeg

svjetskog putnika – Marka Pola. Tamo je i njegova kuća koja se nalazi blizu katedrale sv. Marka u samom središtu Staroga grada. Inače, struktura grada Korčule je oblika riblje kosti. Svaka mala uličica s istočne strane gleda na more kako bi u grad ulazio svjež zrak, a zapadne ulice su malo zakrivljene kako bi se grad obranio od bure.

Brodom se vraćamo u Gradac, ali nas putem čeka jedno iznenadjenje. Osim što smo se odlično zabavljali plešući na brodu, omogućeno nam je jedinstveno kupanje nasred mora i skakanje s broda. To je bilo ludo!

U Gradcu nas čeka još jedna nezaboravna noć, urnebesno smiješna, a ujutro dan povratka.

Pospani, sjetni i neraspoloženi

zbog povratka, pakiramo kovčeve i krećemo prema Metkoviću. Posjetili smo Arheološki muzej Narona i vidjeli ostatke antičkog grada. Potom smo se ukrcali u četiri lađe stare stotinjak godina i plovili dolinom Neretve oko 45 minuta. Okruživali su nas šaš, lopoči, planataže mandarine i pjesma žaba. Prskali smo se vodom i uživali u ovom jedinstvenom pejsažu. A onda...

Krećemo kući. Prošla su četiri savršena dana. Što smo se više približavali Karlovcu, to smo više željeli da ovo putovanje nikada ne završi. "Došli smo! Došli!" čuo se glas razrednice. Autobus je stao, ali mi nismo željeli izići. Nastavili smo pjevati izmjenjujući tužne poglede. Znali smo da ovaj maturalac nećemo nikada zaboraviti. Prvi put smo osjetili složnost, bliskost, razumijevanje, toplinu i istinsko prijateljstvo – mi učenici četiriju osmih razreda!

I da još nešto ne zaboravim. Svi smo se pribjavali strogosti naših nastavnica, ali one su bile pune razumijevanja i dio ekipe, i zato im velika hvala!

Mia Maria Teskera, 8.b

AUSTRALIJA prostranstvo raznolikosti

Putovanja su uvijek novi izazov. Puni smo iščekivanja, pustolovni duh u nama skakuće od veselja jer vidjet ćemo, otkriti ili doživjeti nešto novo, drugačije od viđenog.

Dana 14. 12. 2010. sa svojim mlađim bratom, mamom i tatom krenula sam na put u Australiju.

Tog dana, svi smo se probudili oko 5:00 sati. Pojeli smo doručak, stavili kofere i ostalu prtljavu u auto i svi krenuli u Zagreb, na aerodrom. Prvo smo ostavili auto u dvorištu moga tetka i tete, a zatim nas je moj tetak odveo svojim autom do aerodroma. I slijede letovi avionom:

1. let - od Zagreba do Amsterdama (2:30 h)
  2. let - od Amsterdama do Kuala Lumpura (13:00 h)
  3. let - od Kuala Lumpura do Pertha (6:00 h)
- (Sveukupno je let do Australije trajao oko 25 sati)

Na aerodromu u Pertru čekala nas je moja teta Andrea i svojim autom odvela do kuće mojih bratića. Moj bratić, Robert Vinković sada ima 23 godine a moja sestrična Emma Vinković uskoro će slaviti 19 godina. Kuća im je uređena u umjetničkom stilu jer je moja teta Andrea umjetnica, točnije rečeno bavi se keramikom.

Taj dan smo ostali kod kuće i jeli palacinke napravljene sa coca-colom, no već smo idućeg dana posjetili sjever Australije. U blizini Velike

šću. Ubrzo je došao i Božić pa smo otišli u centar Pertha kupiti poklonje. Za Božić smo kitili suho stablo i odlučili ostati doma bez kojekakvih ručkova ili večera jer je temperatura

Australiske pustinje nalazi se manja pustinja koja je vrlo poznata po Pinnaclesima - to su jedini primjeri na svijetu malenih struktura napravljenih od pijeska.

Tamo smo posjetili muzej i na povratak kući otišli na dine od pijeska te se s njih spuštali na daskama. Idućeg dana posjetili smo Aquarium. To je mjesto gdje se može vidjeti gotovo sve vrste riba koje su tipične za Australiju. U zoološkom vrtu grada Pertha uglavnom smo hrаниli klokane, emue i koale. Kada smo krenuli na put prema jugoistoku Australije, usput smo posjetili park nazvan "Diamond trees". Zapravo riječ je o drveću visine od 50 do 100 metara. Na jugoistoku Australije nalazi se mjesto Walpole gdje se mogu iznajmiti kućice koje su okružene skakutavim klokanima i šumom. Onde smo ostali četiri dana tijekom kojih smo posjećivali razna zanimljiva mjesta: Valley of the Giants, Elephant cove, vjetroelektrane, Albany... Na povratku u Perth posjetili smo još neke parkove koji su nas oduševili svojom posebnostima.

bila +42°C. Odmah nakon Božića posjetili smo glavnu i najveću plažu grada Pertha. Tamo smo se malo zabavljali i na kraju otišli na ručak kod moje prijateljice Rachel. Jedno od najzanimljivijih mesta koje smo posjetili bio je Pinguin Island. Dobio je takvo ime zato što, vjerovali ili ne, tamo ima pingvina! Nisu baš jako visoki (do jednog metra), ali su zato neki bili pomalo debeljuškasti. Ubrzo nakon dolaska nove godine (koju smo slavili 7 sati prije nego ljudi u Hrvatskoj) došao je i dan kada smo se morali vratiti u Hrvatsku. Bila sam tužna što ću napustiti svoje rođake i sve njihove ljubimce: dvije patke, tri australske kokice, psa Bacusa i mačku Romi.

Napokon smo se oprostili na aerodromu. I zatim je slijedio:

1. let - od Pertha do Kuala Lumpura (6:00 h)
  2. let - od Kuala Lumpura do Pariza (12:00 h)
  3. let - od Pariza do Zagreba (3:00 h)
- (Let do Hrvatske odnosno Zagreba trajao je oko 25:00 h)

Australija je stvarno predivna zemlja i stvarno se nadam da ću je opet posjetiti!

Lea Shiller, 6.d

STVARALAŠTVO MALIH

Lara Mihalić, 2.c

Lara Mihalić, 2.c

Lorena Filipović, 1.b

BOŽIĆ U MOM SRCU

Došla je zima. Pokucala je naša vrata sva u bijelim pahuljama. Volim zimu jer se tada mogu sanjkati, grudati i sa sekom Mateom praviti snješka. Uprosincu se najviše radujem ukrašavanju božićne jelke. Tada smo sretni i veseli, najviše me vesele pokloni. Volim Božićnjegov dolazak me uvijek ispunи srećom.

Niko Studen, 2.d

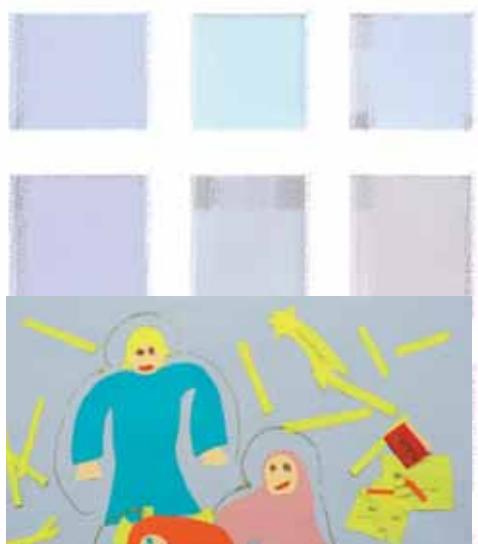
Borna Burić, 3.d

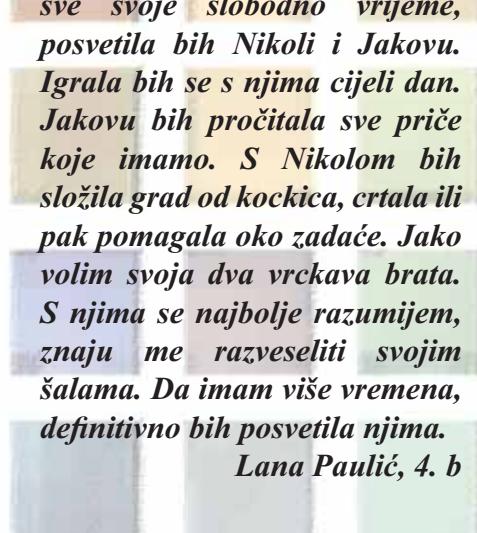
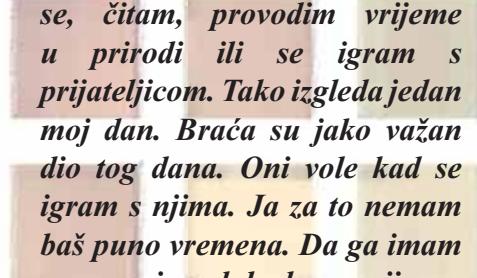
DA IMAM VREMENA

Moje vrijeme je uglavnom isplanirano. Učim, odmaram se, čitam, provodim vrijeme u prirodi ili se igram s priateljicom. Tako izgledajedan moj dan. Braća su jako važan dio tog dana. Oni vole kad se igram s njima. Ja za to nemam baš puno vremena. Da ga imam sve svoje slobodno vrijeme, posvetila bih Nikoli i Jakovu. Igrala bih se s njima cijeli dan. Jakovu bih pročitala sve priče koje imamo. S Nikolom bih složila grad od kockica, crtala ili pak pomagala oko zadaće. Jako volim svoja dva vrckava brata. S njima se najbolje razumijem, znaju me razveseliti svojim šalama. Da imam više vremena, definitivno bih posvetila njima.

Lana Paulić, 4. b

Kala Majetić, 3.b

Nika Vujnović, 3.d

STVARALAŠTVO MALIH

Filip Joha, Andrej Gerovac

Helena Kosanović, Stela Svilar

Ivan Pekić, Kristijan Kušević

RUŽA

*Ruža je crvena
kao krv.
Oblijeću je šareni
zaigrani leptiri.
Sunce je obasjava
svojom svjetlošću.*

*Ruža me gleda
očima moje majke.
Smije mi se
ružičastim usnama.
Miluje me laticama
kao moja mati rukama.*

Mirna Kitanović, 4.a

JUTARNJA PJESMICA

*Probudi se Zemljice
u plavom ogrtaču,
trgni se iz sna
i bebe već plaču.*

*Nebo je plavo
od rose blista trava
sunce sije
i miriše jutarnja kava.*

*Zemljici se crvene obrazi
jutro je već došlo,
vrijeme spavanja
već odavno je prošlo.*

Roko Kovačec, 4.b

JESEN

Sunce sve manje grijе,
jesen se sve više smije.
U ruku je uhvatila
svoj poznati kist
i po drveću boja list po list.

Dani postaju kraći, a noći duže
i sad se svi zajedno
u toplini svoga doma druže.

Zato se moramo pomiriti
sa činjenicom tom,
takva je jesen u gradu mom.

Petra Stojković, 4.a

MOJE SRCE

Moje srce je maleno, ali puno u njega stane. Napunio sam ga lijepim događajima i snovima. To su: kupanje u moru i u rijekama, rođendanske proslave, igre s prijateljima, izleti s mamom i tatom ...

U moje srce ne stanu ružni događaji. Moje srce ih ne prima. To ne znači da u njemu više nema mesta. Ono će uvijek primati lijepo snove i događaje.

Veselim se svaki put kad me moj pas Dary pogleda svojim toplim očima i kad je moja obitelj sretna.

Vladimir Goršić, 3.d

U MOME SRCU

Lijepo je biti malen, okružen ljubavlju mame, tate, brace, seke, baka, djedova i prijatelja. Njihova ljubav uči me imati otvoreno srce.

Moja seka, koja je mlađa od mene, najviše je zaslužna da budem dobra srca. Uvijek ima razloga da opravda nekoga kada je pogriješio. Poučila me opraštati i u svakome vidjeti njegove vrijednosti. Na tome sam joj zahvalan.

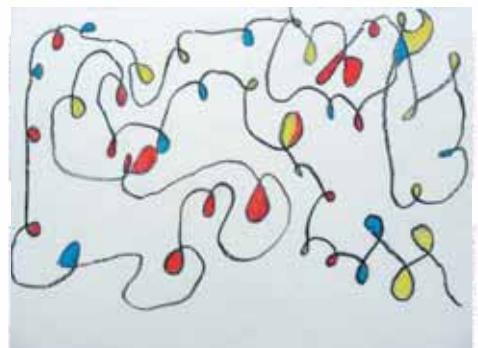
Moje srce je nježno prema obitelji i voli pomagati drugima kojima je to potrebno. Tada osjetim toplinu u srcu. Najradosnije se smijem od srca. U mome srcu stanuje ljubav, zahvalnost i razumijevanje za sve dobre ljude.

Alessandro Matić, 3.d

LORENA

Lorena Filipović, 1.b

Vita Magdić, 1.a

Ema Nakić, 2.c

STVARALAŠTVO MALIH

Noa Barić, 2.c

Dino Grgurić, 3.b

Borna Salaković, 1.a

Nika Žuvela, 4.d

Vera Eror, 4.d

VAGA 2012

DORA GORNICK

Otkada si se počela baviti pjevanjem?

Počela sam se baviti pjevanjem s 5 godina, isto kad sam se počela baviti baletom. Kasnije kad sam krenula u 1. Razred morala sam se odlučiti za nešto pa sam se ipak odlučila za pjevanje.

Otkud ti ideja da se prijaviš na Vagu?

Zapravo to nije bila moja ideja već ideja mog profesora Pogačića, voditelja Cicibana. On me je prošle godine prijavio kao i moje tri prijateljice. Pripremio nam je dvije pjesme, nakon što smo same odlučile koju ćemo Dino Grgurić, 3.b pjesmu pjevati, osvojile smo drugo mjesto i to mi je bilo prvi put da sam nastupala na Vagi.

Jesi li nastupala sama?

Prošle godine sam nastupala sa prijateljicama i osvojila 2.mjesto, a ove godine sam nastupila sama u pratnji svojih prijatelja.

Misliš li se i kad završiš školovanje baviti pjevanjem?

Vjerojatno bi se i dalje bavila pjevanjem te bi voljela pohađati solo pjevanja.

Imaš li glazbene uzore i koje?

Pa imam, najviše volim Coloniu, te Selenu Gomez.

Vjerojatno si već gleadalas ova naša razna natjecanja i stvaranja instant zvijezda?

U dogovoru sa mamom odlučila sam se u budućnosti prijaviti na neki od tih natjecanja poput Hrvatska traži zvijezdu.

Osim pjevanja baviš li se još nečime?

Ima puno raznih aktivnosti i interesa ali moja najveća ljubav je pjevanje, a nakon toga sviram violinu i učim strane jezike.

Gdje se ti vidiš u budućnosti?

Pa to je teško reći ali kao što

sam već rekla mislim da su se baviti solo pjevanjem jer me o ispunjava u potpunosti.

Kako si se osjaćala doznavši da si pobjedila?

Iza pozornice su organizatori posložili nas troje te sam pomislila barem ću biti 3., ali kadu su i 2. izišli shvatila sam da sam ja osvojila 1. Mjesto te sam zamalo počela plakati, malo od sreće i radosti, a malo od uzbuđenja.

Jesi li možda već snimila neku pjesmu i izdala cd?

Za sada još ne, ali na albumu Cicibana imam solo dionice.

Reportaža

Novigradsko proljeće - luka snova

Postoji jedno posebno mjesto s kojega je teško otići; mjesto gdje je učenje uvijek zabavno i zanimljivo. Tu je jedina škola u kojoj profesora zoveš imenom, a učenike čini skupina različite, nadarene i kreativne djece.

To je škola stvaralaštva – NOVIGRADSKO PROLJEĆE!

Četrnaeste godine održavanja zbog sve većeg interesa za sudjelovanjem, "Listopad u Novalji" morao je potražiti novo mjesto pod suncem, novi grad, novu školu domaćina.

Tako se već 23. godinu Škola stvaralaštva održava u OŠ Rivarela u Novigradu Istarskom. Osim novog ambijenta Škola je promjenila naziv i godišnje doba održavanja. Danas se svi s velikim veseljem svakog proljeća vraćaju u Novigrad kako bi sudjelovali na Novigradskom proljeću.

A kako danas izgleda...

Svake godine mali istarski gradić okupira oko 400 učenika, tride-

setak voditelja i sedamdesetak hospitanata. Tijekom dosadašnjih godina Školom je prošlo oko 6000 djece i oko 1500 učitelja iz svih dijelova Lijepe Naše: od Dalmacije, Istre i Kvarnera, Like i Gorske kotore pa sve do Slavonije i Baranje, Međimurja, Hrvatskog zagorja, a ponekad čak i iz susjednih zemalja Slovenije i Italije.

Među 6000 djece bila sam i ja. Sudjelovala sam dvaput: 2010. i 2012. godine. Svaki put događa se nešto novo i zanimljivo. Prije svega mislim na teme Novigradskih proljeća. One su uvijek originalne: Dijete i proljeće, Istarske legende, Sanjam, Od uha do uha, Donesite svoje da stvaramo

Kako je sve počelo...

Škola stvaralaštva doista je jedinstvena jer okuplja darovite učenike u stvaralačkim radionicama za riječ, zvuk, sliku i pokret. Započela je s radom 1974. godine pod nazivom "Listopad u Novalji", okupljujući prvih godina djecu, voditelje, učitelje i hospitante uglavnom istarskog, riječkog, goranskog i kvarnerskog područja. Uteteljitelj je profesor Mirko Todorić, a škola domaćin bila je novaljska OŠ A. G. Matoša.

naše, Osmijeh, Rasadnik, Cirkus, Vatra i ovogodišnja – Most.

Most koji nas višestruko spaja

Ovogodišnja tema Most spojila je na različite načine učenike svih radionica:

RIJEČ – literarna, slikovnica, radijska, novine na internetu, scenska, filmska, videodokumentarna; ZVUK – skladateljska, scenska glazba, pjevanje

POKRET – plesna

SLIKA – grafička, keramičarska, kostimografska, slikarska, slikarsko-scenografska, lutkarska i foto radionica.

Sudjelovala sam u plesnoj radionici i moja voditeljica bila je Irena Đurkesac. U grupi nas je bilo dva desetak, a s nama su još bile i četiri hospitantice. Prijavila sam se baš u tu radionicu jer volim ples, ali i zbog želje da naučim još više o njemu i usavršim se kao plesačica. Osim što trebamo raditi ono što volimo, potrebno je imati veselu i u mom slučaju rasplesanu ekupu, a posebno je važna voditeljica. Imali smo sreće jer je naša Irena bila odlična. Nije nam nametala svoje mišljenje i plesne pokrete, već nam je

dopuštala da ih sami izmišljamo i spajamo te smo na taj način razvijali kreativnost i svoje plesne sposobnosti. Uz nova plesna saznanja, usadila nam je i nešto još važnije: naučila nas je kako poštovati i uvažavati druge i njihova mišljenja. Tako smo iz dvorane, u kojoj smo provodili sate, izišli ne samo kao bolji plesači, nego i kao bolji ljudi.

I još poneka zanimljivost

Škola ima svog nezamjenjivog i uvijek originalnog zabavljača. Njegovo ime je Josip Prudeus, a za sve nas on je bio jednostavno – Joža. Joža je smiješni, simpatični starčić koji nas je uvijek zabavljao i nasmijavao svojim ludim komentarima, šalama i idejama. Nismo znali puno o njemu, ali smo svi bili uvjereni da Novigradsko proljeće ne bi bilo isto bez njega!

I na kraju...

Kada bi me netko upitao što je čar Novigradskog proljeća, bez razmišljanja bih rekla – prijateljstvo. Mislim da se većina želi ponovo vratiti, ne samo zbog radionica, voditelja, spoznaja i saznanja, već i zbog novih prijatelja i prelijepih trenutaka i iskustava koje su s njima doživjeli.

Oprostili smo se do nekog sljedećeg susreta himnom Novigradskog proljeća:

*Proljeće u Novigradu
U očima djece cvjeta,
Novigradski cvijet do cvijeta
Nek rascvjeta diljem svijeta.*

*Proljeće u Novigradu,
U srcima djece lupa,
Novigradski poziv svima
Biti uvijek svuda skupa.*

*Primavera, primavera,
Cittanova, Cittanova,
Pjesma, radost, smijeh i sreća,
Novigrad je LUKA SNOVA.*

*Pjesma, radost, smijeh i sreća,
Novigrad je luka snova,
Primavera, primavera,
Cittanova, Cittanova.*

Laura Pribanić, 8.a

OGLEDALO

- U susret 3. adventskoj nedjelji, točnije u subotu 15.12.2012.
- naša škola je po deseti put bila domaćin kreativne subote.
- Ovaj put tematski naziv je bio *Ogledalo*.

U predblagdanskom ozračju, za većinu sudionika u ranojutarnjim subotnjim satima, a to je bilo u 9 sati, počeo je još jedan susret potencijalno darovitih učenika iz osnovnih škola

Karlovca i okolice. Osim njih mogli su im se pridružiti i svi ostali koji su željeli pokazati svoj talent u različitim aktivnostima. I tako se na jednom mjestu našlo 151 učenik i 12 učitelja sa željom da se kreativno izrazi u 10 radionica. Podršku su im pružili i roditelji. Većina je bila znatiželjna publika, a nekolicina se i sama aktivno uključila u rad nekih radionica.

Kreativnu subotu prvi put je organizirala Udruga roditelja potencijalno darovitih učenika „Mali princ“ uz finansijsku potporu Grada i nezaobilazan rad tima učitelja koji se nesobično trudi darovitima ponuditi neke drugačije vidove rada i izražavanja.

A sad malo o samom tijeku ove jubilarne kreativne subote. Od 9.00 do 12.30 s jednom pauzom naši su daroviti neumorno radili raspoređeni u 10 radionica: dramskoj, lutkarskoj, slikarskoj, plesnoj, foto - eksperimentalnoj, novinarskoj,

modno-dizajnerskoj te u radionicama slikovnica i glagoljica. Bio sam voditelj novinarske radionice i sa svojom ekipom obilazio radionice, razgovarao sa sudionicima i intervjuirao voditelje. U pratinji su nam bili i članovi foto radionice koju je vodio moj prijatelj iz razreda Matej Testen. Fotoaparatom, papirom i olovkom, odnosno slikom i riječju trudili smo se ovjekovječiti događanja u pojedinim radionicama.

Ova kreativna subota završila je kao i uvijek do sada, prezentacijom uradaka. Vodili su je mladi novinari pozivajući sudionike radionica da sami ukratko predstave rezultate svog rada. Istovremeno, u pozadini na platnu su se vrtile fotografije kojima su zabilježeni najzanimljiviji trenutci ovog kreativnog izražavanja. Tijekom prezentacije i sami smo začuđeno promatrali maštovite šumske likove iz slikovnice. Plesna radionica sve nas je dirnula svojom točkom inspiriranim pjesmom popularnog Coldplaya. Modni-dizajneri i ovaj su nas put oduševili svojim maštovitim kreacijama. Iz foto-eksperimenata vidjeli smo kako bismo izgledali u napuknutom ogledalu...

Još jednom smo dokazali da škola nije samo mjesto za učenje nego i za kreativno druženje.

Miran Ratković, 8. a

Uskrs u srcu

U razdoblju od 28. ožujka do 1. travnja 2012. Provedena je humanitarna akcija „Uskrs u srcu“ u organizaciji Udruge „Jak kao Jakov“.

Udruga „Jak kao Jakov“ koja briše za djecu oboljelu od malignih bolesti, dobro je poznata u našem gradu po čestim humanitarnim akcijama i okuplja sve više volonteru među kojima smo i moje prijatelji-

ce iz razreda i ja. Preduskrsno vrijeme bilo je idealno za organizaciju još jedne takve.

Novac za pomoć roditeljima oboljelih djece prikuplja se na različite

načine: prodajom majica, maslinovih grančica, šarenih pisanica izrađenih od različitih materijala (drvo, stiropor, plastika) koje su nastale na radionicama proteklih mjeseci. Osim toga, u atriju Žitne kuće organizirana je i izložba te aukcijska prodaja umjetničkih djela karlovačkih i zagrebačkih slikara. U prodaji smo pomagali i mi učenici. Akcija je bila popraćena i bogatim trodnevnim cjelovečernjim koncertima. Prva večer bila je rezervirana za ljubitelje ozbiljne glazbe jer su nastupali orkestar Glazbene škole

Nick Vujičić - čovjek koji pomiče granice

Tridesetogodišnji Australac hrvatskog podrijetla Nick Vujičić rodio se bez ruku i nogu. U teškom razdoblju djetinjstva Nick je proživljavao brojne emotivne križe, no kao petnaestogodišnjak mijenja pogled na svijet te sljedeće godine svog života posvećuje drugim ljudima koje upoznaje sa svojom životnom pričom, uveseljava ih i ulijeva im nadu.

Često se žalimo zbog različitih svari: teškog školskog gradiva, "napornih" roditelja, ljubavi ili staromodne odjeće. Zamislite da umjesto toga morate brinuti o tome kako preživjeti bez ruku i nogu? Upravo s tim problemom se suočio tridesetogodišnji Australac Nick Vujičić koji je 23. rujna 2012. održao svoje prvo predavanje u Zagrebu.

Predavanje je započelo u 20 sati i trajalo je oko sat i pol, a dvorana Doma sportova bila je ispunjena ljudima zainteresiranim za Nickovu životnu priču.

Nick se rodio 4. prosinca 1982. Njegovi roditelji su bili presretni zbog vijesti da će dobiti sina, no kad se rodio, na njihovo zapravštje, dječak nije imao ni ruke ni noge. Djetinjstvo mu je bilo posebno teško, nije se mogao uklopiti u društvo svojih vršnjaka i nitko ga nije prihvaćao samo zato jer je bio drugačiji.

"Kao dijete sam bio jako depresivan", govorio je Nick. "S osam godina sam razmišljao o samoubojstvu, a s deset sam se pokušao utopiti. Jedina stvar koja me sprječila bilo je zamišljanje mojih roditelja kako plaču nad mojim grobom. Nisam im mogao priuštiti toliku tugu."

U petnaestoj godini, nakon toliko godina tugovanja, počeo je čitati Bibliju i od tog trenutka je znao da će posvetiti svoj život Bogu.

"Naučio sam biti zahvalan za ono što imam, a ne biti tužan zbog onoga što nemam", rekao je sa smiješkom na licu.

Nick putuje svijetom i ulijeva nadu ljudima svih uzrasta svojom životnom pričom. Zagrebačka publika je njegov emotivni govor počastila velikim pljeskom, a neki su pustili i pokolu suzu. Kao i većina prisutnih

ljudi, Nickove sam riječi doživje- la burno; one su me potaknule na razmišljanje o sebi, o svom životu. Shvatila sam koliko sam sretna, jer sam se i sama godinama borila protiv boli i, na svu sreću, pobijedila. Najteži trenutci su iza mene, ali sam čitavo vrijeme gajila nadu da će jednom bol prestati i da ću biti poput svojih vršnjaka koji s bolešću nisu imali problema.

Nick ne može gajiti nadu da će hodati na vlastitim nogama i služiti se vlastitim rukama, no našao je smisao i sreću u svom životu. Danas je oženjen i očekuje potpuno zdravog sina. Želimo mu sve najbolje i zahvaljujemo na predivnom susretu u Zagrebu.

Maja Radočaj, 8.a

Važno je istaknuta da akcija nije bila namijenjena samo djeci oboljeloj od malignih bolesti, nego i našoj učenici Maji Radočaj. Maji je za embolizaciju i liječenje koljena u Italiji bila potrebna podrška svih nas. Tako smo i mi, učenici naše škole, sakupljali stari papir. Većina učenika odazvala se ovoj uspješnoj akciji i na taj način pomogli našoj Maji, jer ne kaže se uzalud: „Pomaži i budi dobar prema drugima jer neznaš kada će i tebi pomoći biti potrebna!“

Laura Pribanić, 8.a

„Etuerpa“ i naša Karlovačka Ivanka Boljkovac. Sljedeći dan je nastupila glazbena skupina „Fortitudo Dei“ i grupa „Isus sin Marijin“ uz „Agape“. To je bila prava večer

duhovne glazbe! Posljednju večer uživali smo uz dalmatinske note karlovačkih klapa, klapa „Furešti“ i „Corona“ te posebnog gosta – Hajrija Rončevića, splitskog getanina.

Ogledalce, ogledalce...

Dileme jedne vaše - naše vršnjakinje

Vrijeme odrastanja nosi nove spoznaje i ponekad bolna otkrića i dileme. Niz pitanja vrzma se po našoj glavi. Što te muči - ponekad me roditelji pitaju na povratku iz škole. Moj odgovor je uvijek negativan jer ih nisam željela opteretiti svojim dilemama. U mojoj glavi vrzalo se njih sijaset.

Jesam li lijepa - pitanje je postavljeno već tisuću puta. To je možda jedna od najvećih dilema jer nas ljudi, nažalost, prvo ocijene po izgledu, a tek onda po osobnosti. No ljepota je prolazna, a najčešće nam se obije o glavu. Kako

- možemo objasniti prekomjernom šminkom ili nizom zahvata u plastičnoj kirurgiji. Smeta nas dužina ili oblik nosa, ravna ili kovrčava kosa, opterećeni smo deblinom, a možda smo ipak premršavi. Mislim da je moj djed bio u pravu kad je rekao; "Svatko je nekome lijep, a osim toga nije li bolje da netko voli tebe, a ne twoju *ljepotu* jer taj pojам svatko shvaća drugačije.

Ponekad se osjećam glupo kad mi ništa ne ide od ruke ili osjećam stid jer mi je netko rekao da imam glupe tenisice, naočale, majicu... Izjedalo me to danima, a onda sam majci otkrila sve svoje muke. Razgovor mi je pomogao, podigao samopouzdanje. Shvatila sam da život živimo zbog sebe, tuđa razmišljanja glasno izrečena samo nas opterećuju, bitno je osjećati se dobro u vlastitoj koži. Tu krizu identiteta svi prolazimo, pojasnila mi je majka.

Muči me razmišljanje jesam li manje ženstvena ako volim nositi hlače ili ako se volim sportski odijevati, ili pak uživati u muškim sportovima. Moramo shvatiti da idealna nema. Nema idealnog dječaka ni idealne djevojčice. Kad shvatimo da smo jedinstveni i neponovljivi, zato svojim roditeljima i prijateljima toliko važni, riješit ćemo se mnogih suvišnih dilema. Nekih sam se dilema oslobođila. Pokušajte i vi.

Sonja Škvorc, 6. d

Internet opsesija današnje mladeži

POSTAJEMO LI ASOCIJALNI Facebook - najpopularnija društvena mreža

Mladi mnogo vremena provode "fejsajući", ta mreža je besplatno dostupna čak i preko mobitela tako da je koriste i kad su vani. Pomalo je neobično vidjeti dvije prijateljice kako sjede na klupi u parku i svaka od njih gleda u ekran svog mobitela i "chata". Umjesto da razgovaraju, smiju se ili pak uživaju u ugodnom krajoliku one bježe u virtualni svijet. U tom trenutku se moraš upitati: Kuda ide ovaj svijet. Često se mladi za izlaske dogovaraju upravo putem Facebooka. Tome se jako vesele, ali na kraju to ispadne sasvim drugačije - svatko gleda u svoj mobitel i već se o nečemu

dogovara s nekim drugim ili pak zapisuje status o tome kako je u društvu neke poznate osobe te očekuje da će dobiti niz "lajkova". Po mom sudu mladi, naši vršnjaci neprestano očekuju da se dogodi nešto spektakularno, traže neka nova i drugačija uzbudjenja. Pravi život prolazi pokraj njih. U nevolji pomaže pravi prijatelj, a ne virtualni. Nismo svjesni koliko smo zapostavili svoje prave prijatelje, odgodili druženja s njima i to sve zbog "fejsanja" i stjecanja nekakve virtualne popularnosti. Vrijeme provedeno na takav način ponekad je izgubljeno vrijeme.

Čeka nas niz školskih zadataka koje nismo stigli završiti zbog "surfanja" internetom. Stvarni svijet nam klizi, bježi, nestaje i mi postajemo ovisnici virtualnog, imaginarnog... Sve više mi se čini da je Albert Einstein bio u pravu kad je rekao - "Bojim se da će jednog dana tehnologija zamijeniti socijalni život te ćemo imati generacije asocijalnih mlađih ljudi."

Nina Dojčinović, 8. d

Utjecaj medija na današnje djevojke

"Jesam li debela?" pitanje je koje se stalno vrti po glavama mlađih djevojaka. Pubertet je vrijeme kada su djevojke uglavnom nezadovoljne svojim izgledom. Glavni razlog je upravo utjecaj medija, a evo i zašto. Na svim reklamama su privlačne, mršave i lijepo mlade djevojke. Dok ih gledamo, djeluju kao nestvarna bića bez mane. Pritom ne razmišljamo kako u prilog njihovog savršenog izgleda idu šminka, photoshop i napredna tehnologija snimanja. Gledajući te reklame i fotografije, djevojke postaju svjesne da odstupaju od "zacrtanog" im savršenstva pa nastoje biti privlačnije, mršavije, dojeranije, odnosno što sličnije svom idealu ljepote. Počinju se izgladnjivati, povraćati nakon jela i tako se pretvaraju u neku drugu osobu. Što više mršave, vide se sve debljima, psihički su rastrojene, kao da ih sve više proždire to savršenstvo koje

izlazi iz malih ekrana ili stranica omiljenih časopisa.

Nažalost, sve je više djevojaka koje ne mogu spoznati onu pravu ljepotu i koje zalutaju u svijet anoreksije i bulimije.

Znam da većina djevojaka o tome uopće ne želi razgovarati ili ismijava tu temu, no to je uistinu veliki problem. Svjesna sam da je i proizvođačima najrazličitijih sitnica koje koriste žene u interesu povećati prodaju, ali zašto mirise, deterđžent ili kremu za sunčanje ne mogu reklamirati žene konfekcijskog broja 40 ili one srednje dobi? Fizička ljepota je prolazna, važna je ljepota osobnosti. Djevojke, niste manje vrijedne ako ne izgledate kao izgladnjeli modeli s velikih plakata ili modnih pisti. Ne opterećujte se previše svojim izgledom, jer u životu ima puno važnijih stvari kojima se možete posvetiti.

"U moje vrijeme niti jednu curu nisu

smetali kilogrami i nisu bile opterećene kao vi danas. Odrastala sam u vrijeme Drugog svjetskog rata. Majka je poginula, a otac se borio da moju braću i mene, koji smo bili mala djeca, prehrani u ta teška vremena", kaže moja baka.

Kada bolje promislim, istina je. I u današnje vrijeme mnogi su roditelji mojih vršnjaka nezaposleni i mnoge obitelji su u teškoj materijalnoj situaciji. Nekima je izbor namirnica za prehranu ograničen, štedi se, teško živi pa mi se čini čak i sibično baviti problemom nekoliko kilograma viška u situaciji kada mnogi roditelji razmišljaju što će djeci sutra ponuditi za jelo.

Djevojke, uživajte u sebi, bavite se svojim hobijima, sportom, obrazujte se, družite s vršnjacima kako biste jednog dana kao zrele i uspješne osobe ovo razdoblje odrastanja pamtile kao bezbrižno i sretno!

Ivana Popović, 8.b

Nasilje na internetu

Lako je pronaći osobu koja je barem jednom u životu dobila neku uzne-mirujuću ili uvredljivu poruku putem interneta, kao i onu koja je takvu poruku poslala. Nasilje na internetu, u svijetu poznato kao cyberbullying, opći je pojam za svaku komunikaciju cyber tehnologijom koja se može smatrati štetnom za pojedinca. Cyberbullying obuhvaća najrazličitije oblike nasilja: slanje uzne-mirujućih poruka, lažno predstavljanje, zlouporaba povjerenih osobnih podataka...

Internet pruža potpunu anonimnost osobama koje to žele te tako može doći do lažnog predstavljanja. Možda ti se netko predstavlja kao tvoj susjed ili prijatelj tvog prijatelja, no iza svega toga može stajati potpuni stranac. Znani su i slučajevi u kojima su se mlađi nalazili s takvima nasilnicima i to nije dobro završilo. Također je poznato i međuvršnjačko nasilje djece ili tinejdžera koje uključuje napade na privatnost, uznemiravanje, uhodenje, vrijedanje te širenje nasilnih i uvredljivih komentara.

Raspitala sam se imaju li s ovim problemom iskustva moji prijatelji i evo što sam saznala.

I.B. (13), djevojčica: "Na Facebooku me neki čovjek na chatu počeo ispitivati o mom svakodnevnom životu, a ja ga uopće nisam "prihvatala za prijatelja". Nikada nisam čula takvo ime i odmah sam ga blokirala da ne može vidjeti moj profil."

B.T (13), djevojčica: "Nekoliko puta sam dobila anonimne uvredljive poruke, no to me ne smeta previše. Nije mi važno što o meni misle osobe koje me ne poznaju."

A.G. (13), dječak: "Gotovo svaki dan na Facebooku dobivam "zahtjeve za prijateljstvo" od osoba koje u životu nisam vidio ni sreću. Nekima od njih piše da žive u Bosni ili Mađarskoj; ne znam gdje me pronalaze za "prijatelja". Naravno da nikad ne prihvaćam takve zahtjeve."

Moji vršnjaci svakodnevno dobivaju neželjene poruke na internetu. Koja je uopće namjera osobe koja takvu poruku šalje? Što time postiže? Apsolutno ništa. Zaboravit će to za dan-

dva i neće shvatiti da su povrijedili osobu koja je takvu poruku primila. Neki, na koje komentari ozbiljnije utječu, povlače se u sebe, padaju u depresiju, samoozljeđuju se, a poznavati su i slučajevi suicida.

To bi svakako trebalo promijeniti. Uvredljive poruke trebaju prestati kružiti internetom. Ako mislite da bi to što mislite reći nekoj osobi bilo uvredljivo, radite to zadržite za sebe. Pojave ili situacije, koje vas kod nekoga smetaju, ne treba ismijavati i kritizirati internetom, nego to osobi reći u lice. Tako će ljudi cijeniti vašu iskrenost i hrabrost što se niste skrivali iza zaslona, već ste se to usudili reći naglas.

Iva Basar, 8.b

ZLATNA EKO FOTKA

- Natječaj eko fotka pokrenut je prije 11 godina u OŠ Ferđinandovac. Danas se provodi na državnoj razini. Zadatak natječaja je fotoaparatom zabilježiti ljepote zavičaja, ali i ukazati na velik problem zaščitnog okoliša u kojem živimo. Ove godine učenica naše škole Marijeta Krznarić osvojila je zlatnu plaketu za fotografiju. Sigurna kuća u kategoriji Ovo nanosi bol našoj majci Prirodi. Pohvale za fotografije i sudjelovanje na natječaju dobili su i učenici Matej Testen, Mihael Mance i Albert Gajšak.

ENO TREE DAY - 21.09.2012.

Međunarodni dan mira 21.9. obilježili smo sadnjom stabla zelenog javora u našem školskom dvorištu. Stablo nam je doniralo karlovačko Zelenilo, a učenici eko grupa su sadnjom ponovno podržali i pridružili se projektu „Eno Tree Planting Day“.. „Eno Tree Planting Day“ je svjetski pogrom koji se održava svake godine diljem svijeta. Projekt je pokrenut u Finskoj prije 12 godina, a glavni cilj je održavanje ugroženih vrsta drveća. Naša škola je uključena u ovaj projekt već pet godina. Na tisuće

škola iz preko 150 zemalja do sada je uspjelo posaditi preko 7 milijuna stabala.

AKCIJA SAKUPLJANJA STAROG PAPIRA - 27.9.2012.

Učenici eko grupa organizirali su akciju sakupljanja starog papira koja je bila u humanitarne svrhe.

Sav prikupljen prihod namijenili smo liječenju bolesne učenice naše škole M. R. u Italiji. Akcija je bila uspješna, a iduće sakupljanje papira organiziramo pred kraj školske godine.

SADNJA MAĆUHICA -

17.10.2012.

U sadnji maćuhica sudjelovali su učenici 5.b razreda uz stručno vodstvo prof. S. Cvitičanin. U školskom vrtu maćuhice su posađene u oblik leptira te tako uljepšale naš prostor za odmor, ali i učenje. Ostatak vrta je očišćen te pripremljen za mirovanje- zimu.

DAN JABUKA - 19.10.2012.

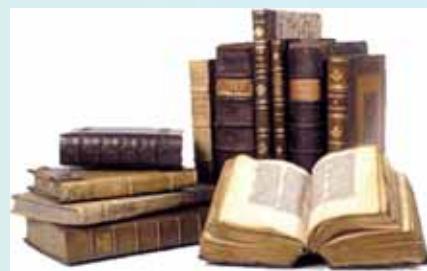
Učenici 3.ab i 4.ab priredili su slatki petak posvećen svim delicijama od jabuka. Mame i bake su priredile proizvode načinjene od jabu-

ka - kolači, pekmez, kompot, pite, štrudle i još mnogo toga. Učenici su prodavali slatke proizvode, a sav prihod namijenjen je učenicima naše škole slabijeg imovinskog stanja.

SAJAM KNJIGA – 31.10.2012.

U Mjesecu hrvatske knjige koji se svake godine održava od 15.10. do 15.11. u našoj školi je održan sajam rabljenih dječjih knjiga, slikovnica i stripova. Sajam je održan pod nazivom „Pokloni, kupi, pomogni“.

Učenici su za prodaju donirali svoje pročitane / rabljene knjige, a onda si mogli i kupiti nešto novo za čitanje. Akcijom smo željeli potaknuti promicanje važnosti

čitanja knjiga, no i prikupljenim prihodom pomoći učenicima naše škole slabijeg imovinskog stanja.

SAJAM RABLJENIH

IGRAČAKA - 5.12.2012.

Dana 5.12. u našoj školi održan je Sajam rabljenih igračaka. U mje-

secu darivanja, učenici su poklonili svoj igračke na prodaju, nešto si „novo“ kupili i ponovno svojim prilogom pomogli potrebitim učenicima i njihovim obiteljima naše škole.

ČAROLIJA SNJEŽNE PAHULJE

Kada se zimi pri hladnoći i studenom vjetru na nebo navuku sivobijeli oblaci, mnogi znaju da "sluti na snijeg". I uistinu, tada polako kreće ples snježnih pahulja...

Što se to zbiva u oblacima, visoko iznad naših glava, kakva je to "snježna kuhinja" u kojoj nastaju ti snježni bijeli kolačići kojima se najviše od svih veselje djeca?

Oblak je atmosferska pojave, mnogima jako zagonetna ali prijeko potrebna za nastanak snijega. Da bi nastao oblak zrak mora biti dovoljno vlažan. Vjetrovi često premještaju velike količine vodene pare s mjesta gdje su njezina najbogatija izvorišta, kao što su mora i oceani, u druga područja. Kada se skupi dovoljna količina vodene pare, ona se počinje zgušnjavati, a golemi broj takvih vidljivih nakupina vodene pare tvori oblak.

Zavisno od mjesta i temperature, u oblaku će nastati ili vodene kapljice ili ledeni kristali.

Naša priča o snježnim pahuljama počinje s ledenim kristalima.

Ledeni kristali u oblaku mogu nastati samo pri temperaturi zraka nižoj od 0°C , što je ledište vode. Kada se penjemo u nebeske visine temperatura zraka se smanjuje prosječno $6,5^{\circ}\text{C}$ po svakom kilometru visine. Zbog toga se zimi ledeni kristali stvaraju na razmjerne malim visinama, pa ni oblaci u kojima nastaju snježne pahulje nisu visoko na nebnu.

Stvaranje ledenih kristala u oblacima nije jednostavan proces, pa je potrebno mnogo vremena i rada da se otkrije tajna njihovog nastanka.

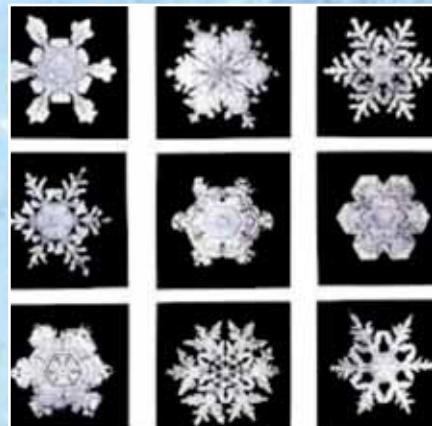
Otkriveno je da mogu nastati na dva načina: **sublimacijom** i **zaleđivanjem vodenih kapljica**. Ovaj prvi, sublimacija, predstavlja direktni prijelaz vodene pare u kruto stanje, i rijediji je. Ovaj drugi, zaleđivanje ledenih kapljica, složeniji je, zagonetniji ali ga svejedno najčešće susrećemo kada pričamo o snježnim pahuljama..

Kada se temperatura u oblacima spusti ispod -12°C , počinje preobrazba kapljica u ledene kristale.

Svi ledeni kristali imaju **pravilnu šesterokutnu ili heksagonsku osnovu**, što je posljedica karakteristične strukture molekule vode.

Premda je osnova svih ledenih kristala šesterokut, oni se uvelike razlikuju oblikom. Različitost oblika ledenih kristala uvjetuje raznolikost ledenih jezgara na kojima su nastali, te temperatura i vлага zraka u trenutku njihovog nastajanja.

Kada pogledamo u oblak na jednom mjestu u njemu može u tom trenutku uvijek nastati samo jedna snježna pahuljica. Na tom mjestu vladaju specijalni, neponovljivi uvjeti u trenutku njenog nastanka i zato je **snježna pahulja, jedinstvena, i neponovljiva**, poput tebe, dragi mali prijatelju. I koliko god to bilo teško zamisliti, ne postoje dvije jednakе snježne pahulje.

Prvi je o bogatstvu oblika snježnih pahulja pričao švedski znanstvenik Olaus Magnus, još davnje 1555. godine. Američki istraživač William Bentley, krajem 19. stoljeća prvi ih je fotografirao pomoću kamere s mikroskopom, te objavio u knjizi preko 2000 prekrasnih slika snježnih pahulja.

Zabavljajući se prije zimskih praznika, na satu fizike, pokušali smo nacrtati svaku svoju snježnu pahulju, koristeći frakdale.

Evo kako i ti možeš pokušati nacrtati svoju snježnu pahulju.

Najprije nacrtaj šesterokut, a onda na svakoj stranici šestero-kuta pokušaj slijediti naše korake za crtanje snježne pahulje.

I tvoja bi snježna pahulja mogla izgledati ovako.....

Želimo ti ovakvu zimu, i puno čarolija snježne pahulje.

Mladi fizičari i njihova profesorka Snežana Kirin Mataković

Naši uspješni sportaši

KAKO SE STVARAJU POBJEDNICI

Taekwondo je jednostavno moj život i moja ljubav.

Zovem se Tena i treniram taekwondo. Idem u 8. rezred. Kažu da je to grub sport za djevojku, ali iznenade se kada im kažem da klub u kojem ja treniram je ženski klub jer ima malo dječaka, a puno djevojaka. Ne znam zašto je to tako, valjda nas se boje što i razumijem: skoro sve smo nositeljiće crnog pojasa i imamo zapažene rezultate. Taekwondo je meni više od života, ja živim za njega i moglo bi se reći da mi je važniji od škole, iako to nije ispravno jer obrazovanje mi je prijeko potrebno. Ovim sportom se bavim dvije godine i ide mi dosta dobro. Imam medalje, i pehar, ne znam točno koliko jer nisam brojila. Imam čak medalju A-turnira broncu i zlato. A-turnir je jedno od većih natjecanja gdje se natječu natjecatelji iz skoro svih europskih zemalja. Ne volim govoriti o svojim

Prva na Croatia openu (a-turnir) – Tena Kunović

uspjesima, ali i o neuspjesima. Više volim govoriti o svome klubu. U taekwondou imam tri uzora. Uzor mi je moja sestra, Ana i Lucija Zaninović. Sestre Zaninović su odlični borci. Nastupile su na Olimpijskim igrama u Londonu, a moja sestra Mateja uzor mi je jer je u tako kratkom roku uspjela ostvariti izvrsne rezultate. Taekwondo klub Banija (Pandas team) jedan je od najboljih klubova u Hrvatskoj. Imamo jako dobru i uspješnu ekipu. Djevojke iz kluba su odlične, s njima provodim najviše vremena. Na teningu se družimo, pomažemo jedni drugima kada smo u krizi. Tješimo jedne druge kada izgubimo ili se međusobno ohrabrujemo kada imamo teške protivnike. Družimo se i u slobodno vrijeme, idemo van, gledamo filmove, slavimo rođendane.... Te cure iz kluba su moja druga obitelj, a dvorana moj drugi dom. Prednost ovog sporta su putovanja. Dosad je naš klub posjetio Ameriku (Las Vegas, Hollywood, Los Angeles), Afriku (Egipat), Aziju (Koreju), Švedsku, Gruziju, Njemačku, Belgiju, Nizozemsku... Ovaj klub i ovaj sport su jednostavno moj život i moja ljubav.

U borbama je vrlo važno kako razmišljaš. Slijed misli ide ponekad ovako: Život je težak to se zna... kada ustaneš bit ćeš bačen dolje... kad si dolje, bit ćeš gažen...

Znate da ćete pasti, biti gurnuti i dobiti udarac u lice...

Svaki put kad se to dogodi: važno je ustani što brže bez obzira koliko puta bi to trebao ponoviti...

Uspjehom će se uvijek smatrati ako zadaš bod više nego što si primio...

Ako me iskustvo ičemu naučilo je da ništa nije besplatno i da život nije lagan... život je težak, vrlo težak, nevjerojatno težak. Više puta ne uspiješ, nego što uspiješ... Nitko ti neće pomoći... Na tebi je da udahneš duboko... skupiš snagu... i da prebrodiš sve teško... sve prljavo... sve loše... sve nepošteno. Snagom uma upravljaš svojim postupcima. Kako razmišljaš tako se i ponašaš.

Želiš li postići više? - Dokaži!

Želiš li biti najbolji?- Izađi na borilište i zasluzi to!

Kad jednom to odlučiš, znat ćeš što želiš biti.... i nećeš prestati ići naprijed dok ne stigneš do cilja.... Svi želimo uspjeti... svi želimo pobijediti, kreni, dođi do vrha...

Trči brže i sanjaj velike snove.

To je u tebi, ti to možeš, učini to za sebe, dokaži to sebi!

Tako se stvaraju pobjednici u taekwondo klubu Banija!

Tena Kunović, 8.c

Druga na Dalmacija openu

10.12.2012. završila su sva gradska sportska natjecanja osnovnih škola.

Natjecanje u nogometu održavalo se tijekom listopada, a sudjelovalo je ukupno devet ekipa. Nogometni ekipi osvojili su četvrti mjesto. Rukometne ekipe nadmetale su se 5., 12. i 19. studenog, uz sudjelovanje sedam muških i dvije ženske ekipe. Predstavnici naše škole osvojili su 1. mjesto u obje kategorije i plasirali se na županijsko natjecanje.

Početkom prosinca, točnije 10.12. 2012. natjecali su se odbojkaši. Od ukupno pet ženskih ekipa, predstavnice OŠ Grabrik zauzele su 4. mjesto. U kategoriji muških ekipa, kojih je bilo ukupno sedam, naša je ekipa bila najbolja te se s osvojenim 1. mjestom plasirala na županijsko natjecanje. Čestitamo rukometnicama, rukometnicama i odbojkašima na plasmanu i želimo im puno sreće u dalnjem natjecanju.

Z A B A V A

Veste i trenirke moderne su u našoj školi. Imale kakvu sliku ili ne, bile obične sive boje ili neke fluorescentne nije bitno, sve je to sada moderno. Mislim da svatko ima barem jednu :-)

Sad će se sve češće nositi **dolčevite ili majice dugih rukava** jer postaje sve hladnije. Nemožete pogriješiti Odabrali bilo koji uzorak ili sliku.

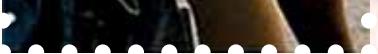
Sigurno su vam već poznate ove lude **gumene fluroescentne tenisice**. Sigurno ste ih vidjeli barem u jednoj boji; plavoj, tirkiznoj, žutoj, tamno ili svjetloružičastoj.

Sada se sve više nosi **fluorescentna odjeća**, kao npr, ova majica ili maloprije one tenke.

Bakse su ponovno moderne. Nose se u raznim bojama a pogotovo U ovoj krem boji. Dobra su zamjena za čizme.

I bakse su moderne, ali ne možete reći da su čizme izašle iz mode. U modi su i jedne i druge, izaberite si ono što je više po vašem stilu.

I ove zime viseće kape su u modi. Mogu biti obične ili imati pufastu kuglicu.

Košulje se sada najviše nose uz neku modernu majicu. Dobro ih je nositi otkopčano ili zavezano.

Ove lude narukvice i privjesci ponovno su hit u našoj školi. Izrađeni su od običnih gumenih vrpcii koje se pletu na razne načine.

STRIP

SA DAHOM HOĆE ŽIVJETI ?!

Maja Radočaj, 8.a

UČIONICA HRVATSKOG,
MINUTA PRED KRAJEM SATA...

Maja Radočaj, 8.a

Ono što gledate, to
radite.
Ono što slušate, to
govorite.
Ono što čitate, to mislite!

